

Poliomielitis: què és i com protegir les criatures

Quins són els factors de risc? Quines vacunes hi ha?

[centrareport]Nova York va decretar aquest estiu **l'estat d'emergència** per aturar l'expansió de la **pòlio** després de detectar la presència d'aquest virus, que es considerava erradicat, en aigües residuals de tres comptats: Orange, Sullivan i Nassau.

Les investigacions apunten que la circulació estava relacionada amb la **vacuna oral** que s'administra en alguns països com Estats Units i que està composta pel **virus en estat viu i atenuat**, la qual cosa implica que s'acaba eliminant per via fecal fent possible el contagi mitjançant les **aigües contaminades**. Aquesta transmissió va afectar persones desprotegides contra la malaltia i va originar petits brots entre població no vacunada.

Va passar als Estats Units però també al Regne Unit i, per això, hem volgut consultar a la pediatra **Anna Gatell**, presidenta de la Societat Catalana de Pediatria, en què consisteix aquesta patologia i com hem de protegir les nostres criatures:

[GotaVerdaPle] **Què fa la pòlio i a qui afecta?** La poliomièlitis és una malaltia infecciosa que ataca principalment el sistema nerviós. Té un període d'incubació d'entre una setmana i 20 dies. El poliovirus és de la família dels enterovirus, hi ha tres tipus i el més freqüent és el tipus 1, que es relaciona amb els casos més de paràlisi.

Es transmet mitjançant les secrecions respiratòries o per via fecal-oral, i afecta fonamentalment criatures menors de 5 anys. La transmissió d'aquest virus és de tipus estacional, provocant pics a l'estiu i a la tardor.

La majoria dels casos són asimptomàtics però en un 1% el virus pot entrar dins del sistema nerviós central mitjançant la sang, infectar i destruir les neurones motores, produint debilitat muscular o paràlisi aguda flàccida.

[GotaVerdaPle] **Quina simptomatologia dona?** Té una manifestació clínica molt variada: pot ser des d'asimptomàtica, provocar febre, meningitis, o fins i tot paràlisi, que n'és la forma més coneguda.

Segons dades, 1 de cada 200 persones infectades fins a 1 de cada 1.000 pot presentar **paràlisi irreversible**. En els casos més greus, pot arribar a paràlitzar del diafragma causant la mort. També pot provocar **mal de cap, vòmits, cansament, somnolència, irritabilitat, rigidesa al coll i dolor a les extremitats**.

[GotaVerdaPle] **Hi ha factors de risc?** Hi ha alguns factors de risc que incrementen les possibilitats de patir una paràlisi irreversible: les immunodeficiències, l'embaràs, l'extirpació de les amígdales o les lesions prèvies poden incrementar aquest risc.

[GotaVerdaPle] **Quines vacunes hi ha i quina efectivitat tenen?**

Actualment hi ha dues vacunes contra la pòlio, una d'oral i una d'intramuscular. L'oral està composta pel virus en estat viu i atenuat, mentre que la injectable no. Des de 2004, a l'Estat només s'administra l'intramuscular, fet que redueix molt la circulació d'aquest virus per via de les aigües residuals, a diferència d'altres països on sí que s'utilitza la vacuna oral.

L'efectivitat d'aquesta vacuna és de prop del 100% i dura tota la vida. Des de 2002, quan es van aconseguir altes taxes de vacunació a Europa, que la malaltia es considera erradicada en aquests països. Amb tot, tenint en compte que el nivell de vacunació és desigual segons els estats, és possible que s'originin petits brots entre la població no vacunada.

A Catalunya, la vacuna antipoliomelítica s'administra en quatre dosis: als dos mesos, als quatre mesos, als onze mesos (hexavalent) i als sis anys.

[GotaVerdaPle] **El fet que la pauta completa no s'aconsegueixi fins als 6 anys deixa més exposades les criatures petites?** No, perquè amb tres dosis ja s'obté un percentatge de cobertura de més del 95%.

[GotaVerdaPle] **Ens han de preocupar els brots detectats en alguns països?**

Es tracta de brots molt localitzats i vinculats a les baixes taxes de vacunació d'aquestes regions. Segons dades, als comptats de Nova York on s'han detectat els brots, la taxa de vacunació contra aquesta malaltia ronda el 60%. Aquesta no és una taxa ideal per prevenir el contagi comunitari.

A l'Estat, des de 1996, la cobertura ha estat superior al 95%, tot i que en els darrers anys ha anat baixant arribant al 92,3% el 2021. La protecció comunitària contra aquesta malaltia és alta, però sí que preocupa la tendència a la baixa d'aquesta taxa, perquè augmenta el percentatge de criatures desprotegides.

[info]Actualitzada el 24 d'octubre del 2022[/info]
[ficentrareport]